

SEAMKin opiskelijat mukana kestävän kehityksen työssä: vastuullisuusasiat puhututtavat

15.4.2025

Kestävää kehitystä ja vastuullisuutta edistävä työ on SEAMKissa tärkeää ja huomioitu myös SEAMKin strategian kehittämisohjelmatasolla. Kestävyyden ja vastuullisuuden työryhmään kuuluu normaalijäsenenä opiskelijajäsen, jonka kautta opiskelijoiden ääni huomioidaan työryhmän työskentelyssä. Työryhmän jäsenet ottavat myös mielellään palautetta vastaan niin opiskelijoilta kuin henkilökunnaltakin.

Opiskelijoita on pyritty laaja-alaisemmin osallistamaan kestävän kehityksen toimintaan erilaisten kampanjoiden ja tempausten avulla. Syksyllä 2024 osana Seinäjoen ammattikorkeakoulun Kestävä digitaalinen kaksoissiirtymä-hanketta SEAMKin opiskelijoille järjestettiin Kestävyyden Olympialaiset. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama.

Tasa-arvo – jokaiselle yhtäläiset mahdollisuudet

Kestävyyden Olympialaisissa kerätyissä vastauksissa sosiaalisen kestävyyden teema näkyy vahvasti mm. tasa-arvon ja saavutettavuuden vaatimuksina. Sosiaalinen kestävyys on yksi vastuullisuuden ulottuvuus, joka liittyy ihmisten tasavertaisten mahdollisuuksien, hyvinvoinnin, perusoikeuksien ja osallistumisen turvaamiseen nykyisille ja tuleville sukupolville. Se kattaa muun muassa terveyden, kohtuullisen varallisuuden sekä sen, että kokee elävänsä hyvää elämää aiheuttamatta haittaa muille. Sosiaalinen kestävyys liittyy mm.

monimuotoisuuteen ja tasa-arvoon sekä köyhyyden, syrjäytymisen ja eriarvoisuuden vähentämiseen.

Opiskelijat peräänkuuluttavat esteettömyyttä, kuten pyörätuoliramppeja, unisex-vestoja ja esteettömiä opiskelijatapahtumia sekä monikulttuurillisen ympäristön rakentamista. Oppimishaasteisiin on tärkeä saada tukea niin, että opiskelu on kaikille mahdollista. Henkilökunnan koulutuksen tärkeyttä erilaisten oppimishaasteiden näkökulmasta nostettiin esiin.

Työelämään siirtymisen näkökulmasta painotettiin myös sukupuolten välistä tasa-arvoa niin palkoissa kuin rekrytointeihin liittyvissä valinnoissa. Mm. naisten näkyvyyttä teknisillä aloilla toivottiin korostettavan ja nostettavan esiin. Tekniikan alojen naisia toivottiin esiintymään/esittäytymään erilaisissa kohtaamisissa ja tilaisuuksissa. Myös osatyökykyisten tukeminen opintoihin palaamisessa nähtiin tärkeänä osana osallistavaa korkeakouluyhteisöä. Eräs ryhmä ehdotti ”fuksi”-sanon poistamista (ensimmäisen vuoden opiskelija).

Ammattikorkeakoulujen välinen tiivis yhteistyö nähtiin tärkeänä kestävä kehityksen näkökulmasta. Samoin nousivat esiin yhteiset tapahtumat eri alojen ja kulttuurien kanssa. Kerhotoiminnassa, kuten lukupiireissä nähtiin myös potentiaalia.

Ruoka ja jäte – vähemmän hävikkiä, parempaa lajittelua

Ruokahävikin vähentäminen oli opiskelijoille tärkeä teema. Useat ehdotukset liittyivät siihen, että ylimääräinen ruoka voitaisiin myydä edullisesti. ResQ-sovelluksen tai vastaavien käyttöä tulisi nostaa esiin ja tehdä tunnetuksi. Esitettiin myös ajatusta ruoka-avusta tai ruokapankista kampanjalla tukemaan vähävaraisia opiskelijoita.

Monet opiskelijat kaipaavat enemmän kasvis- ja vegaanivaihtoehtoja. Lisäksi kahviloihin kaivattiin vegaanisia välipalavaihtoehtoja, kuten hedelmiä ja lounaspatonkeja. Gluteiiniton vegevaihtoehto tulisi olla aina saatavilla ravintoloissa ja kahviloissa. Lihan vähentämisen lisäksi paikallisuus ja lähiruuan suosiminen nousivat esiin useammassa ryhmässä sekä se, että raaka-aineiden alkuperä ja sen huomiointi tulisi myös tehdä näkyväksi kahviloissa ja ravintoloissa. Lisäksi ehdotettiin kestävämmien raaka-aineiden boikotointia ja toisaalta luomun suosimista. Kampusalueelle kaivattiin myös juomapisteitä ja vesiautomaatteja kahdessa ryhmässä.

Kertakäyttöisten astioiden käytön vähentäminen tuli esiin useamman ryhmän vastauksissa. Yksi konkreettinen idea oli kestopukien myynti, joiden käyttö olisi jatkossa kertakäyttöasiaan otettua edullisempaa. Muun jätteiden ja lajittelun osalta ehdotettiin kierrätyspisteiden lisäämistä ja roskisten sijoittelun kehittämistä entisestään.

Hyvinvointi ja mielenterveys – hyvinvoiva

kampus

Hyvinvoinnin edistäminen nähtiin oleellisena osana opiskelun ja kampuksen kestävästä kehitystä. Ehdotettiin liikkumiseen ja seisomatyöhön kannustamista. Tärkeänä nähtiin rauhallisten puistoalueiden varmistaminen ja toisaalta monimuotoisuuden rikkautta ruokkivat kulttuuritapahtumat. Myös alkoholittomuus osassa tapahtumista nähtiin tärkeäksi. Lisäksi kaivattiin erilaisia stressiä lievittäviä elementtejä, kuten lukukoiria ja viherseiniä. Ehdottipa joku ryhmä myös omaa lammaskatrasta nurmialueiden hoitoon.

Liikuntaa ja luonnossa tapahtuvia aktiviteetteja haluttiin lisää avantouinnista kuntosalin uudistamiseen. Kaivattiin monipuolisia liikkumismahdollisuuksia ja yhteisiä liikuntatapahtumia esimerkiksi luonnossa. Opiskelija-asumisen laatu ja asukkaiden elämäntapojen yhteensopivuus nähtiin eräässä ryhmässä tärkeänä hyvinvointitekijänä.

Ilmasto ja luonto – kampus vihertämään

Luonnon monimuotoisuus ja sen tukeminen nähtiin tärkeänä. Ryhmissä ehdotettiin kampusalueelle lisää kasvillisuutta ja maisemointia, kuten kukkaistutuksia, omenapuita, viherseiniä ja puistoalueita. Eräs innovatiivinen idea oli perustaa Ravintola Prikalle oma puutarha tai yrittitarha.

Kampuksen energiatehokkuus- ja päästöparannuksilla nähtiin olevan keskeinen rooli pienentää kampuksen ekologista jalanjälkeä ja lisätä vihreän energian käyttöä ja tuottoa. Ehdotettiin lisää aurinkopaneeleja, sähköpyörien latauspisteitä ja jopa omaa tuulivoimalaa. Yksi ryhmä totesi, että pisuaari säästäisi vettä. Yksi ryhmä ehdotti innovatiivisesti sähköä tuottavia kuntopyöriä hyvinvoinnin ja sähköntuotannon yhdistämiseksi.

Tulevaisuus tehdään yhdessä

Kestävyyden olympialaisten vastauksista oli aistittavissa, että opiskelijoilla on halua, ideoita ja tahtoa rakentaa aidosti kestävä korkeakouluyhteisöä ja maailmaa.

Myös päättäjiä haastettiin. Viesti heidän suuntaansa oli vastausten perusteella seuraava: enemmän kattavuutta kestävyys- ja vastuullisuustekoihin, riittävät resurssit opiskelijoiden terveyspalveluihin sekä kaiken kaikkiaan ekologisesti kestäviä ja vastuullisia päätöksiä.

Työelämään liittyvät toiveet, kuten ihmisarvoiset työolot ihmisen rajoissa ja ympäristövastuullisuus, nousivat esiin. Esimerkkinä työoloista mainittiin erikseen sairaanhoitajat, joille kaivattiin erityisesti houkuttelevampia työoloja. Ympäristövastuullisuudesta nousivat esiin mm. luonnon monimuotoisuus, päästötön energia ja merien suojelu.

Tässä vielä muutamia toimintatapanostoja opiskelijaryhmien vastausten pohjalta, joita jokainen voi arjessaan edistää:

- Rasismi on opetettua, katkaistaan se kierre nyt.
- Huomioidaan kaikkien jaksaminen.
- Sammutetaan valot, suljetaan ovet ja hanat.

- Enemmän portaita, kävelyä ja pyöräilyä.
- Autetaan ja neuvotaan tarvittaessa.
- Käytetään julkisia, kun mahdollista.
- Tullaan toimeen kaikkien kanssa eli kaveri mukaan toimintaan, vaikka hän ei ole samanlainen.
- Aktivoidaan yhteisöä vuorovaikutukseen, esim. opiskelijayhteisössä maksuttomien leffa-iltojen järjestäminen.
- Lajitellaan, kierrätetään, koska roskat eivät kuulu luontoon.
- Murretaan ennakkoluuloja.
- Hyvän tekeminen tekee hyvää.

Opiskelijoilta syntyi iso pino ajatuksia kestävän kehityksen edistämiseksi (kuva: Heli Hietala, 2025).

SEAMK

Outi Kemppainen

viestintä- ja markkinointipäällikkö

SEAMK

Heli Hietala on SEAMKin Kestävyyden ja vastuullisuuden työryhmän puheenjohtaja. Kari Laasasenaho ja Outi Kemppainen toimivat työryhmän jäseninä.